

RENZO ALLEGRI

RAZGOVORI S
MAJKOM TEREZIJOM

OSOBNI PORTRET SVETICE, NJEZINA
MISIJA I VELIKA LJUBAV PREMA BOGU

- FIGULUS -

SADRŽAJ

Uvod	8
Posebna veza	10
Sićušna žena zaljubljena u Boga	15
Deset godina čekanja	19
Prvi susret.....	27
Svjedočanstvo ljubavi	31
Matična kuća u Rimu.....	38
„Poljupci“ Providnosti	50
Neprestana molitva.....	57
Majčino srce	65

Bog je ovdje	73
Najdraži sinovi	79
Čudesna medaljica	88
Obiteljske tragedije.....	102
Tajna poziva	110
Noć „zapovijedi“	120
Velike promjene.....	127
Početak njezina poslanja	136
Misionarke ljubavi	146
Vojska koja prkosi nemogućem	155
Kronološki pregled događaja.....	161

UVOD

Prije nešto više od stotinu godina, 26. kolovoza 1910. godine, rođena je Majka Terezija iz Calcutte – žena koja je zadivila i osvojila svijet svojom ljubavlju prema siromasima.

Kada ju je Crkva 2003. godine proglasila blaženom, u njezinu je čast održano na tisuće skupova. Cijele biskupije, župne zajednice, čak i civilne vlasti, kulturne udruge, nenedominacijske skupine bile su spontano potaknute da ih organiziraju. Nije se to događalo isključivo unutar kršćanskog svijeta, nego i islamskog, židovskog, hiduističkog, budističkog, taoističkog i šintoističkog. Majka Terezija osoba je koju svi vole. Čak su i mediji svesrdno pratili ovo veliko slavlje njezina lika, novinskim člancima, radio- i televizijskim emisijama, izdavanjem knjiga itd. Knjigom *Razgovori s Majkom Terezijom* i ja želim dati svoj doprinos moru onoga što je o njoj objavljeno. Ovo nije životopis Majke Terezije koji bi nudio povijesni pregled njezina zemaljskog života. Ovdje je više riječ o mojim novinarskim bilješkama jer sam tijekom svoje profesionalne karijere imao sreću u nekoliko navrata susresti se s ovom izvanrednom ženom. Želim je se prisjetiti prije svega stavljajući naglasak na njezine riječi. Majka Terezija vrlo je malo govorila. Ona je iznad svega bila ikona. Svoja razmišljanja izražavala je na specifičan način.

Njezino lice, njezin osmijeh, njezine duboke bore, njezine oči, njezine ruke i stopala izobličeni artritismom, njezino sitno pogrbljeno tijelo, njezin hod govorili su o njezinim trpljenjima, bolima i stalnoj iscrpljenosti od neprestana rada. Takvo tijelo svjedoči nam o potpunom, apsolutnom i bezuvjetnom predanju

služenju drugima, onima koji su u najvećim potrebama. Bez obzira na to u kojim se okolnostima nalazila, Majka Terezija uvijek je govorila kratko i jasno prigušenim, poniznim glasom punim ljubavi. Budući da sam nekoliko puta imao priliku razgovarati s njome (ponekad s jedinstvenim ciljem da mi ispriča svoju životnu priču), te sam razgovore snimao. Majka Terezija svojim riječima prepričava događaje, nudi savjete i iznosi svoja promišljanja. Upravo zato što su to njezine riječi, one u sebi sadrže još veću važnost i izvanrednu vrijednost.

Ponovno preslušavajući sve te razgovore imao sam dojam da su ponovno oživjeli svi ti naši susreti i kao da sam opet čuo taj ljubljani glas Majke Terezije, vidio njezino lice, njezine oči. Bio je to predivan osjećaj, ali odmah sam pomislio kako ovdje nije riječ o dojmu, nego o stvarnosti, jer ona jest živa. Štoviše, više je živa sada nego za svoga zemaljskog života i uvijek je blizu onima koji o njoj razmišljaju. Iskreno se nadam da će svi koji će čitati ove stranice doživjeti stalnu nazočnost Majke Terezije po njezinim riječima.

Renzo Allegri

Prvo poglavlje

POSEBNA VEZA

Kao što naslov *Razgovori s Majkom Terezijom* govori, ovo je knjiga osvrta na izvanredna iskustva koja sam doživio u susretima s ovom Božjom ženom.

Zbog same prirode posla novinari se često zateknu u neočekivanim situacijama. U četrdeset godina radio sam kao posebni izvjestitelj visokotiražnih novina te sam imao priliku upoznati beskrajn niz vrlo različitih osoba, uključujući mnoge poznate umjetnike, političare, znanstvenike, sportaše, filmske zvijezde, svece i ubojice.

O njima sam napisao mnogo članaka, među kojima je bilo i ekskluzivnih intervjuua na ponos svakim novinama. Danas novine mnogo plaćaju za takvu vrstu vijesti. Nekada su takvi iznosi bili prava rijetkost. Za takve stvari ja nikada nisam bio posebno plaćen; trudio sam se dobro raditi svoj posao, a pritom sam imao i mnogo sreće.

Primjerice, strastveni sam ljubitelj klasične glazbe i o njoj sam dvadeset i pet godina pisao za jedne od najvećih talijanskih novina. Upoznao sam i razgovarao s mnogim glazbenicima i pjevačima kao što su Luciano Pavarotti i Placido Domingo. Godine 1973. Maria Callas, jedna od najslavnijih žena toga vremena, bila je glavna pjevačica u Verdijevoj operi *Sicilijanske večernje* na otvorenju kazališta Nuovo Teatro Regio u Torinu. Tijekom te večeri okupilo se ondje oko dvije stotine novinara, televizijskih i radijskih izvjestitelja iz cijelog svijeta. Svaki od njih nadao se razgovoru s „božanstvenom“ M. Callas, ali ona nije pristala na razgovor ni s kim od

njih. Međutim, upravo sam ja imao sreću dobiti priliku za ekskluzivni trosatni razgovor u njezinoj hotelskoj sobi. Bilo je još sličnih doživljaja tijekom moje novinarske karijere. Zanimljivo da kada se prisjećam takvih događaja, meni je sasvim jasno da ovdje nije riječ o mojim sposobnostima, nego o sretnim okolnostima. Uvijek sam imao sreće u profesionalnom životu, bio sam strpljiv i sretne ruke. Upravo se to dogodilo i tijekom upoznavanja s Majkom Terezijom.

Petnaest godina čekanja

Još sam 1971. razmišljao o tome kako napraviti intervju s Majkom Terezijom. Bio sam fasciniran radom i karizmom ove redovnice koja u to doba još nije bila vrlo poznata u Italiji. Osvojila me u trenutku kada sam pročitao prvi članak o njoj. Odmah sam počeo planirati susret s njome. Međutim, nisam htio obaviti običan, brzinski razgovor, nego odvojiti vrijeme za poduži razgovor kako bih saznao što više detalja o njezinu životu. Bila je to moja preuzetna želja koja se ostvarila tek 1986., dakle petnaest godina poslije. Naravno, i tada je do toga došlo slijedom sretnih okolnosti.

Između Majke Terezije i mene postojalo je određeno povjerenje, usudio bih se čak reći dragocjeno prijateljstvo, koje mi je omogućilo da se u nekoliko navrata s njome susretnem, da s njome vodim cijeli niz razgovora, da putujem s njome, da je vozim na razna mjesta u svome automobilu i da steknem njezine simpatije, što mi se činilo potpuno nevjerojatno. Na primjer, ona je bila kuma prilikom krštenja kćeri moga prijatelja Al Bana, kao i kuma petorkama iz Rima.

Upoznao sam je posredstvom slovačkog biskupa Pavela Hnilice koji je živio u Rimu. On je bio njezin prijatelj koji

joj je pomogao otvoriti nekoliko domova za siromašne u Rimu. Nakon jednoga mog razgovora s Majkom Terezijom biskup mi je u povjerenju rekao da je ona inače vrlo suzdržana s novinarima, ali da je sa mnom vrlo otvoreno razgovarala te da me smatra svojim sinom. To je izložio i u predgovoru jedne od mojih knjiga o Majci Tereziji. Iznijet ću taj njegov komentar ovdje jer ga smatram vrlo važnim:

Prije otprilike petnaest godina predstavio sam Majku Tereziju novinaru Renzu Alegriju. Još tijekom prvog susreta između Renza i ove ponizne ali velike redovnice u Rimu ostao sam pod dojmom ozračja povjerenja koje se odmah stvorilo između ovim dvama ljudima. Vjerujem da ne pretjerujem kada kažem da me ta iskrena duhovna povezanost između njih vrlo ugodno iznenadila. Sama Majka Terezija poslije mi je potvrdila taj dojam koji sam stekao tijekom njihova prvog susreta kada mi je rekla da se s Renzom osjećala vrlo ugodno i da poštuje njegov nena-metljiv i pošten pristup novinarstvu. Svatko tko je pozna-vao Majku Tereziju zna da nijednom novinaru nije bilo lako prići ovoj otvorenoj ženi koja je privlačila, a koja se sklanjala od bilo koje vrste promidžbe, a kamoli dobiti ovakav kompliment od nje.

Uvijek sam osjećao, a i danas osjećam, veliku zahvalnost za dobrotu koju mi je Majka Terezija iskazivala, a koju zasigurno nisam zaslužio. Zahvalan sam joj na svim razgovorima koje smo vodili, na nevjerojatnim stvarima koje mi je ispričala o svom životu i radu sa siromašnima, na svim savjetima punima ljubavi koje mi je davala, a koje, nažalost, nisam uvijek čuvao kao blago.

U ovoj knjizi nastojao sam sakupiti ne samo dragocjene poruke koja je ona izgovorila nego prenijeti i njezine geste i djela koja su često govorila mnogo više od samih riječi.

Čežnja za domom

Godine 2010. obilježavala se stota godišnjica rođenja Majke Terezije. Ona je još mogla biti s nama. Naime, poznajem nekoliko osoba koje su rođene 1910. i još su među nama. Zapravo, i ona je još uvijek živa, i to na još bolji način nego tijekom svog boravka na zemlji. Često je znala reći: „Smrt nije ništa drugo nego prijelaz iz teškog života punog trpljenja u život pun ljubavi i radosti u Bogu.“ Ona je to izgovarala na način koji bi vas ostavljao bez daha.

Jednoga dana postavio sam joj neočekivano pitanje: „Bojite li se smrti?“ Boravila je u Rimu već nekoliko dana, a za to sam se vrijeme dvaput susreo s njome. Prije povratka u Milano još sam jednom navratio k njoj. Pogledala me na način kao da je htjela shvatiti zašto sam joj postavio to pitanje. Tada sam pomislio da sam možda pogriješio dotakavši se teme smrti pa sam pokušao promijeniti temu razgovora.

„Djelujete odmorno“, rekoh. „Jučer ste mi se činili jako umorno.“
„Da, dobro sam se odmorila“, odgovorila je.

„Zadnjih godina ste bili na nekoliko teških operacija, poput operacije srca. Trebali biste voditi više brige o sebi i manje putovati.“

„Svi mi to govore, ali moram misliti na zadaću koju mi je Isus povjerio. Kada mu više neću biti od koristi, on će biti taj koji će me zaustaviti.“

Prebacivši razgovor na potpuno drugu temu upitala me je, „Gdje vi živite?“

„U Milanu“, odgovorio sam.

„Kada se vraćate kući?“

„Nadam se večeras“, odgovorio sam. „Želim uhvatiti posljednji let za Milano kako bi sutra mogao biti sa svojom obitelji.“

„Vidim da ste sretni što se vraćate doma i što ćete vidjeti svoju obitelj“, rekla je osmjehnuvši se.

„Nema me kod kuće već tjedan dana“, pokušao sam joj objasniti svoju čežnju za povratkom.

„Dobro je, dobro“, nadodala je. „Imate se pravo veseliti. Vraćate se svojoj supruzi i djeci, svojim voljenima, svome domu. Tako to i treba biti.“

Zašutjela je na nekoliko trenutaka, a onda se vratila na temu. „Gledajte, ja bih bila sretna poput vas kada bih znala da ću večeras umrijeti. Kada umrem, vratit ću se kući. Otići ću na nebo i ondje pronaći Isusa. Njemu sam posvetila život. Ja sam Isusova mladenka otkad sam postala redovnicom. Vidite? Nosim prsten na ruci kao što to čine udane žene. Ja sam udana za Isusa. Sve što činim na zemlji jest iz ljubavi prema njemu, a kada umrem, vratit ću se u svoj dom, u dom svoga muža. Osim toga, gore na nebu ću ponovno susresti svoje voljene. Tisuće ljudi mi je umrlo na rukama. Više od četrdeset godina život posvećujem bolesnima i umirućima. Zajedno sa svojim sestrama s ulica sklanjam tisuće i tisuće umirućih, osobito u Indiji. Dovodimo ih u svoje kuće i pomažemo im da umru u miru. Mnogi su na mojim rukama ispuštali svoj posljednji dah dok sam im se smiješila i milovala njihova drhtava lica. Kada umrem, ponovno ću susresti sve te ljude. Oni me ondje čekaju. Voljeli smo se u najtežim trenucima i nastavili se voljeti kroz sjećanja. Tko zna kakvu će mi zabavu prirediti kada me vide ondje. Kako bih se ja mogla bojati smrti? Čežnem za njom i iščekujem je jer napokon ću se vratiti kući.“

Nikada dotad nisam čuo Majku Tereziju da govori tako dugo i s takvim zanosom. Općenito, tijekom intervju a ili običnog razgovora, govorila je vrlo sažeto te je davala brze i kratke odgovore. Ovom se prilikom, kako bi mi dala odgovor na moje iznenadno pitanje, upustila u pravi razgovor, a njezine su oči tako svjetlucale od vedrine i radosti da je to jednostavno bilo zadivljujuće.

Drugo poglavlje

SIĆUŠNA ŽENA ZALJUBLJENA U BOGA

13. rujna 1997. tijelo Majke Terezije položeno je u grobnicu u srcu Calcutte. Grobnica je smještena u prizemlju matične kuće Misionarki ljubavi, redovničke zajednice koju je osnovala 1948. na početku svoje službe najsiromašnijima među siromasima.

Riječ je o vrlo jednostavnoj grobnici koja je ondje ostala i nakon što ju je papa Ivan Pavao II. proglasio blaženom 19. listopada 2003. Jednostavna je i napravljena od betona, bez ikakvih ukrasa osim mramorne nadgrobne ploče na kojoj su urezane riječi iz Ivanova evanđelja. Riječi su to koje sažimlju duh služenja Majke Terezije: „Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio.“ (Iv 15,12) Ispod tog navoda stoji natpis: „Majka Terezija 26. 8. 1910. – 5. 9. 1997., naša draga ljubljena Majka Utemeljiteljica“.

Među ljudima koje je voljela

Grobnica je smještena u prostoriji koja je nekoć redovnicama služila kao blagovaonica. Riječ je o velikoj prostoriji čiji prozori gledaju prema jednoj od najprometnijih ulica u Calcutti, Lower Circular Road, koja je prepuna gradske sirotinje. Zaglušujuća buka prometa, smog, smrad kanalizacije koja se ondje razlijeva, vlažan zrak sezonskih kiša ulazi u prostoriju